

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 105/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Kuzmányho 29, Košice, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 83Er/696/2012 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 83Er/696/2012 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Prešov **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 83Er/696/2012 konal bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie **200 eur**, ktoré **j e** Okresný súd Prešov **p o v i n n ý** vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Prešov **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania **913,67 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyni sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu (ďalej aj „exekučný súd“) v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 83Er/696/2012. Sťažovateľka sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia 1 000 eur a náhrady trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti je zrejmé, že proti sťažovateľke ako povinnej je na okresnom súde vedené exekučné konanie podľa Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017 (tzv. stará exekúcia) v prospech oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., o vymoženie 2 439,30 eur s príslušenstvom. Sťažovateľka uvádza, že 31. októbra 2012 podala návrh na odklad exekúcie a následne 5. novembra 2012 návrh na zastavenie exekúcie. Uznesením exekučného súdu č. k. 83Er/696/2012-28 z 19. mája 2014 bola podľa tvrdenia sťažovateľky žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá (rozhodnutie bolo potvrdené Krajským súdom Prešov uznesením z 22. októbra 2015) a exekučné konanie bolo následne zastavené uznesením exekučného súdu č. k. 83Er/696/2012-51 z 20. júla 2016, ktorým exekučný súd zároveň zaviazal oprávneného na náhradu trov exekúcie súdneho exekútora. O nároku na náhradu trov exekúcie sťažovateľky exekučný súd nerozhodol, preto sťažovateľka 24. augusta 2016 doručila exekučnému súdu návrh na vydanie doplňujúceho uznesenia, o ktorom nebolo ku dňu podania ústavnej sťažnosti sťažovateľky rozhodnuté, a to napriek urgencii sťažovateľky z 23. mája 2019 a sťažnosti predsedovi okresného súdu z 30. septembra 2022. Sťažovateľka zároveň dodáva, že sťažnosť na postup súdu dosiaľ nebola zo strany predsedu okresného súdu prešetrená a vybavená. Navrhla do konania pripojiť súdny spis vedený exekučným súdom.

II.

Vyjadrenie okresného súdu

3. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 105/2025-13 z 26. februára 2025 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu a vyzval predsedu okresného súdu na vyjadrenie sa k vecnej stránke ústavnej sťažnosti.

4. Na výzvu ústavného súdu reagoval predseda okresného súdu podaním sp. zn. 1SprO/428/2025 z 30. apríla 2025, ktorý poukázal na skutočnosť, že uznesením okresného súdu sp. zn. 83Er/696/2012 z 28. apríla 2025 súd priznal sťažovateľke nárok na náhradu trov konania. Uznesenie dosiaľ nenadobudlo právoplatnosť. Súčasne oznámil ústavnému súdu, že netrvá na ústnom pojednávaní pred ústavným súdom a pripojil exekučný spis sp. zn. 83Er/696/2012.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

5. Podstata námietok sťažovateľky v súvislosti s namietaným porušením jej základného práva na prejednanie veci bez zbytočných prierahov je založená na jej tvrdení o nečinnosti exekučného súdu v otázke rozhodnutia o nároku na náhradu jej trov v exekučnom konaní. Sťažovateľka poukazuje na podaný návrh na vydanie doplňujúceho uznesenia, urgenciu adresovanú exekučnému súdu, ako aj sťažnosť predsedovi súdu, ktoré ostali v čase podania ústavnej sťažnosti nevybavené. Poukazuje na to, že ide o skutkovo a právne jednoduchú otázku, o ktorej súd nerozhodol viac ako 8 rokov, pričom tento stav považuje za absolútne nedôvodný.

6. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej

len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

7. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

8. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' súdnej veci, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

9. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o trovách exekúcie tvorí bežnú agendu rozhodovania exekučných súdov, teda nie je po právnej stránke zložitá. Prejednávaná vec sa nevyznačuje ani vyšším stupňom skutkovej zložitosti, o čom svedčí aj fakt, že o nároku sťažovateľky na náhradu trov konania bolo rozhodnuté bezprostredne po doručení výzvy ústavného súdu na vyjadrenie sa k podanej ústavnej sťažnosti.

10. Čo sa týka hodnotenia správania sťažovateľky, ústavný súd z predloženého exekučného spisu zistil, že sťažovateľka nielenže navrhla vydať uznesenie o jej trovách exekúcie, ale jeho vydanie urgovala, a to dokonca aj sťažnosťou adresovanou predsedovi súdu, ktorá nebola vybavená.

11. Ústavný súd napokon hodnotil samotný postup exekučného súdu. K vydaniu uznesenia o nároku sťažovateľky na náhradu trov exekučného konania došlo až v priebehu konania pred ústavným súdom, pričom samotný návrh sťažovateľky na vydanie doplňujúceho uznesenia bol exekučnému súdu doručený 26. augusta 2016. Súčasťou exekučného spisu je aj urgencia sťažovateľky z roku 2019 a sťažnosť predsedovi súdu z roku 2022. Napriek tomu exekučný súd o nároku na náhradu trov konania nerozhodol, resp. rozhodol až po oboznámení sa s podanou ústavnou sťažnosťou, pričom, ako uvádza vo svojom vyjadrení predseda exekučného súdu, v čase jeho vyjadrenia uznesenie nenadobudlo právoplatnosť. Už len samotná dĺžka rozhodovania exekučného súdu signalizuje, že v napadnutom konaní došlo k prietahom, ktoré mali za následok porušenie označených práv sťažovateľky.

12. Ústavný súd preto vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní (bod 1 výroku tohto nálezu).

IV.

Príkaz vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

13. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal. Keďže v čase rozhodovania ústavného súdu nebolo rozhodovanie o nároku na náhradu trov exekúcie sťažovateľky právoplatne ukončené (vzhľadom na vyjadrenie predsedu exekučného súdu a nahliadnutím do verejne prístupného registra doložiek právoplatnosti), ústavný súd formuloval príkaz zaväzujúci okresný súd konať vo veci sťažovateľky bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku nálezu).

14. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

15. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiada priznať finančné zadosťučinenie 1 000 eur vzhľadom na dlhodobú nečinnosť exekučného súdu napriek tomu, že sama bola v konaní aktívna a navrhla vydať doplnujúce uznesenie, využila všetky dostupné prostriedky na účel nápravy a odstránenia týchto prietahov. Napriek tomu súd ostal nedôvodne nečinný, v predmetnom prípade nebola vybavená ani sťažnosť predsedovi súdu na postup v konaní.

16. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). S poukazom na dĺžku rozhodovania exekučného súdu o nároku sťažovateľky na náhradu trov konania (k rozhodnutiu došlo až v priebehu konania o ústavnej sťažnosti) a na konštatovanú nečinnosť súdu, zohľadňujúc význam rozhodovania o trovách pre sťažovateľku, je podľa názoru ústavného súdu primerané priznať jej finančné zadosťučinenie 200 eur (bod 3 výroku nálezu). Vo zvyšnej časti požadovaného finančného zadosťučinenia ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

17. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

18. Ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov konania pred ústavným súdom z titulu právneho zastúpenia advokátom podľa § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov pozostávajúcu z odmeny advokáta za dva úkony právnej služby. Za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2024 (prevzatie a príprava zastúpenia) patrí odmena 343,25 eur a režijný paušál 13,73 eur. Za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2025 (podanie ústavnej sťažnosti) patrí odmena 371 eur a režijný paušál 14,84 eur. Keďže právna zástupkyňa sťažovateľky je platiteľom DPH, suma priznaných trov sa zvyšuje o DPH v sadzbe 23 %, t. j. 170,85 eur. Ústavný súd tak v súhrne priznal náhradu trov konania 913,67 eur s DPH (bod 4 výroku nálezu).

19. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

20. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. septembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu